

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH¹⁾**

z dnia _____ 2012 r.

w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję

Na podstawie art. 15 ust. 9 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687, Nr 217 poz. 1280 i Nr 230, poz. 1371) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Osobie zatrzymanej przez Policję, zwanej dalej „osobą zatrzymaną”, udziela się niezwłocznie pierwszej pomocy lub kwalifikowanej pierwszej pomocy i poddaje niezbędnym badaniom lekarskim w przypadku, gdy osoba ta znajduje się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, określonego w przepisach o państwowym ratownictwie medycznym.

2. Policjant dokonujący zatrzymania niezwłocznie podejmuje działania zmierzające do skutecznego powiadomienia dyspozytora medycznego o stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego osoby zatrzymanej i postępuje zgodnie z przekazanymi przez niego informacjami.

3. Osobę zatrzymaną poddaje się również badaniu lekarskiemu w przypadku, gdy:

- 1) osoba ta oświadcza, że cierpi na schorzenia wymagające stałego lub okresowego leczenia, żąda przeprowadzenia badania lekarskiego lub posiada widoczne obrażenia ciała;
- 2) z posiadanych przez Policję informacji lub okoliczności zatrzymania wynika, że osobą zatrzymaną jest:
  - a) kobieta w ciąży,
  - b) kobieta karmiąca piersią,
  - c) osoba chora zakaźnie,
  - d) osoba z zaburzeniami psychicznymi,
  - e) nieletni po spożyciu alkoholu lub innego, podobnie działającego środka.

§ 2. Każdy przypadek poddania osoby zatrzymanej badaniu lekarskiemu, udzielenia jej pierwszej pomocy lub kwalifikowanej pierwszej pomocy dyżurny jednostki organizacyjnej Policji dokonującej zatrzymania, dokumentuje w postaci elektronicznej w policyjnych systemach informatycznych, a w przypadku braku takiej możliwości w książce przebiegu służby.

---

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. U. Nr 248, poz. 1491).

§ 3. Badanie lekarskie osoby zatrzymanej przeprowadza lekarz udzielający jej pierwszej pomocy lub lekarz najbliższego, właściwego ze względu na stan osoby zatrzymanej podmiotu leczniczego, świadczącego usługi w zakresie badań lekarskich.

§ 4. 1. Z zastrzeżeniem ust. 2, przewiezienie osoby zatrzymanej w celu przeprowadzenia badania lekarskiego do najbliższego podmiotu leczniczego, świadczącego usługi w zakresie badań lekarskich, zapewnia Policja.

2. W przypadku, o którym mowa w § 1 ust. 3 pkt 2 lit. d oraz gdy wynika to z decyzji lekarza, ratownika, ratownika medycznego lub dyspozytora medycznego, przewiezienie osoby zatrzymanej do najbliższego podmiotu leczniczego, świadczącego usługi w zakresie badań lekarskich następuje specjalnym środkiem transportu sanitarnego w asyście policjanta.

§ 5. 1. Badanie lekarskie osoby zatrzymanej przeprowadza się niezwłocznie, w miarę możliwości przed innymi oczekującymi osobami.

2. Decyzję o obecności policjanta w trakcie badania lekarskiego osoby zatrzymanej podejmuje lekarz wykonujący to badanie.

§ 6. 1. Po udzieleniu pierwszej pomocy lub przeprowadzeniu badania lekarskiego osoby zatrzymanej, lekarz stwierdza:

- 1) brak przeciwwskazań medycznych do przebywania tej osoby w pomieszczeniu przeznaczonym dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoju przejściowym, tymczasowym pomieszczeniu przejściowym, policyjnej izbie dziecka, areszcie śledczym, zakładzie karnym, schronisku dla nieletnich lub zakładzie poprawczym albo
- 2) wystąpienie przeciwwskazań medycznych do przebywania tej osoby w policyjnym pomieszczeniu przeznaczonym dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoju przejściowym, tymczasowym pomieszczeniu przejściowym, policyjnej izbie dziecka, areszcie śledczym, zakładzie karnym, schronisku dla nieletnich lub zakładzie poprawczym oraz konieczność skierowania jej do podmiotu leczniczego lub
- 3) rodzaj leków jakie musi zażywać ta osoba oraz sposób ich dawkowania.

2. W przypadku, gdy osoba zatrzymana odmawia udzielenia jej pierwszej pomocy przez lekarza lub poddania się badaniu lekarskiemu albo swoim zachowaniem uniemożliwia dokonanie tych czynności, lekarz stwierdza:

- 1) wystąpienie przesłanek do skierowania tej osoby do podmiotu leczniczego albo
- 2) brak tych przesłanek.

3. Okoliczności, o których mowa w ust. 1 i 2, stwierdza się w zaświadczeniu, którego wzór stanowi załącznik do rozporządzenia.

4. W sytuacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lub ust. 2 pkt 1, lekarz podejmuje decyzję czy przewiezienie osoby zatrzymanej do podmiotu leczniczego następuje policyjnym środkiem transportu czy specjalnym środkiem transportu sanitarnego w asyście policjanta.

§ 7. 1. Jeżeli osoba zatrzymana nie wyraża zgody na udzielenie jej przez lekarza pierwszej pomocy lub przeprowadzenie badania lekarskiego albo swoim zachowaniem uniemożliwia wykonanie tych czynności, dyżurny jednostki organizacyjnej Policji dokonującej zatrzymania dokumentuje ten fakt w policyjnych systemach informatycznych, a w przypadku braku takiej możliwości – w książce przebiegu służby.

2. Brak zgody osoby zatrzymanej na udzielenie jej przez lekarza pierwszej pomocy lub przeprowadzenie badania lekarskiego nie stanowi przesłanki uniemożliwiającej umieszczenie tej osoby w pomieszczeniu przeznaczonym dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoju przejściowym, tymczasowym pomieszczeniu przejściowym, policyjnej izbie dziecka, areszcie śledczym, zakładzie karnym, schronisku dla nieletnich lub zakładzie poprawczym, jeżeli lekarz nie wystawił skierowania do podmiotu leczniczego celem wykonania badań diagnostycznych lub leczenia osoby zatrzymanej.

3. Książka przebiegu służby, o której mowa w ust. 1, może być prowadzona w postaci elektronicznej.

§ 8. Traci moc rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 czerwca 2002 r. w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję (Dz. U. Nr 97, poz. 880).

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

**MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH**

W porozumieniu:

MINISTER ZDROWIA

„WZÓR”

.....
(pieczęć podmiotu leczniczego)

.....
(miejsowość, data i godzina)

ZAŚWIADCZENIE LEKARSKIE

.....
(imię i nazwisko, imię ojca, data i miejsce urodzenia osoby badanej)

Stwierdzam:

- brak przeciwwskazań medycznych do przebywania ww. osoby w pomieszczeniu przeznaczonym dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoju przejściowym, tymczasowym pomieszczeniu przejściowym, policyjnej izbie dziecka, areszcie śledczym, zakładzie karnym, schronisku dla nieletnich lub zakładzie poprawczym;
- wystąpienie przeciwwskazań medycznych do przebywania ww. osoby w policyjnym pomieszczeniu przeznaczonym dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoju przejściowym, tymczasowym pomieszczeniu przejściowym, policyjnej izbie dziecka, areszcie śledczym, zakładzie karnym, schronisku dla nieletnich lub zakładzie poprawczym oraz konieczność skierowania jej do podmiotu leczniczego;
- brak przesłanek do skierowania do podmiotu leczniczego osoby, która odmówiła poddania się badaniu lekarskiemu;
- wystąpienie przesłanek do skierowania do podmiotu leczniczego osoby, która odmówiła poddania się badaniu lekarskiemu;
- że ww. osoba musi zażywać niżej wymienione leki w następujący sposób:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Właściwe pole zaznaczyć symbolem „X”.

.....
(podpis i pieczęć lekarza wystawiającego zaświadczenie)

UZASADNIENIE

Kwestie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję obecnie reguluje rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 czerwca 2002 roku *w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję* (Dz. U. Nr 97, poz. 880). Potrzeba wydania nowego rozporządzenia w tej sprawie wynika przede wszystkim z konieczności dostosowania obowiązujących przepisów w zakresie zapewnienia badań lekarskich osobom zatrzymanym przez Policję do istniejących potrzeb oraz nowych przepisów, które zostaną wydane na podstawie upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 15 ust. 10 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. *o Policji*, zmienionego ustawą z dnia 31 sierpnia 2011 r. *o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych i niektórych innych ustaw* (Dz. U. Nr 217, poz. 1280). Zaproponowane w art. 15 ust. 10 ustawy o Policji nowe rozwiązania prawne, polegające między innymi na możliwości tworzenia przez komendantów wojewódzkich (Stołecznego) Policji tymczasowych pomieszczeń przejściowych oraz pokoi przejściowych umożliwi umieszczanie w nich między innymi osób zatrzymanych. Nieprzejrzystość obecnych uregulowań prawnych w materii badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję doprowadzać może do sytuacji braku możliwości umieszczania w ww. pomieszczeniach tych osób zatrzymanych, które odmówią poddaniu się badaniu lekarskiemu.

Zważywszy na fakt, że zarówno tymczasowe pomieszczenia przejściowe jak i pokoje przejściowe tworzone były głównie z myślą o zapewnieniu bezpieczeństwa turnieju finałowego „EURO 2012”, przedmiotowy projekt rozporządzenia projektowany był równoległe z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych *w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb*.

Policjanci często sygnalizują o problemach związanych z zapewnieniem właściwej opieki lekarskiej osobom zatrzymanym przez Policję, w kontekście obowiązujących aktów prawnych.

Do najistotniejszych w tym zakresie wątpliwości należą sytuacje, w których osoby zatrzymane, pomimo przesłanek do konieczności poddania się badaniu lekarskiemu odmawiają zgody na jego przeprowadzenie lub też skutecznie to uniemożliwiają. Tym samym, osoby te uniemożliwiają postawienie jakiegokolwiek diagnozy lekarskiej co do możliwości ich przebywania w policyjnych pomieszczeniach. W konsekwencji, z jednej strony stwarza to groźbę utraty zdrowia a nawet życia przez taką osobę, z drugiej natomiast nadal brak jest jasno określonych procedur, co do możliwości umieszczenia jej w policyjnych pomieszczeniach. Zaproponowano, aby osobę zatrzymaną, która przejawia taką pasywną postawę w celu uniemożliwienia przeprowadzenia badania lekarskiego, umieszczać w policyjnych pomieszczeniach, pokojach i izbach na podstawie stosownego zaświadczenia lekarskiego stwierdzającego odmowę poddania się tej osoby przedmiotowemu badaniu.

Zagadnieniem wymagającym uregulowania są także sytuacje, w których ze względu na stan nagłego zagrożenia zdrowotnego osoby zatrzymanej, przewiezienie jej do podmiotu leczniczego policyjnym środkiem transportu stwarza dla niej realne zagrożenie utraty zdrowia a nawet życia. W związku z tym zaproponowano rozwiązanie, w wyniku którego, w przypadku, gdy wynika to z decyzji lekarza, ratownika, ratownika medycznego lub dyspozytora medycznego, oraz gdy dotyczy to osoby zatrzymanej z zaburzeniami psychicznymi, przewiezienie jej do najbliższego podmiotu leczniczego, świadczącego usługi w zakresie badań lekarskich następuje specjalnym środkiem transportu sanitarnego w asyście policjanta.

Oprócz przytoczonego zakresu zmian, w projekcie rozporządzenia zaproponowano możliwość udzielenia pierwszej pomocy przez ratownika i ratownika medycznego. Jest to o tyle istotne, że aktualnie coraz więcej zespołów ratownictwa medycznego stanowią ratownicy lub ratownicy medyczni. Jednocześnie wskazać należy, że ratownik lub ratownik medyczny nie będzie miał prawa do przeprowadzenia badania lekarskiego osoby zatrzymanej, które zostało zarezerwowane wyłącznie dla lekarza najbliższego podmiotu leczniczego.

W projekcie zaproponowano, by rozporządzenie weszło w życie w dniu następującym po dniu ogłoszenia, z uwagi na potrzebę jego skorelowania z innym aktem prawnym.

Aktualnie oczekuje na podpis Ministra Spraw Wewnętrznych projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb, którego podstawę wydania stanowi art. 15 ust. 10 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. Zgodnie § 46 wskazanego projektu rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Wydanie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję wiąże się z potrzebą dostosowania przepisów dotyczących badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję do nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 15 ust. 10 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, przewidujących możliwość tworzenia w Policji pokoi przejściowych i tymczasowych pomieszczeń przejściowych, tj. nowym form w jakich będą organizowane pomieszczenia policyjne dla zatrzymanych.

Uwzględniając wskazane okoliczności oraz przedmiot regulacji, konieczne jest wejście w życie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję w tym samym terminie co rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb, ewentualnie niezwłocznie lub w możliwie krótkim terminie po wejściu w życie rozporządzenia wydanego na podstawie art. 15 ust. 10 ustawy o Policji.

Zakres przedmiotowej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w *sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Projektowane rozporządzenie będzie oddziaływać na osoby zatrzymane, lekarzy, ratowników, ratowników medycznych, policjantów dokonujących zatrzymania lub pełniących służbę w pomieszczeniach policyjnych albo je nadzorujących.

2. Informacje dotyczące liczby wykonanych badań lekarskich i liczby przypadków udzielenia pomocy medycznej

Komenda Główna Policji nie gromadzi informacji na temat liczby badań lekarskich oraz liczby przypadków udzielenia pomocy medycznej osobom zatrzymanym w odniesieniu do łącznej liczby osób zatrzymanych przez Policję, a także liczby braków zgody na badanie lub pomoc. Informacje te nie były również gromadzone przez Policję w latach ubiegłych. Nie mniej jednak z posiadanych przez Policję informacji wynika, że miały miejsce sytuacje, w wyniku których lekarz nie wystawił zaświadczenia lekarskiego wobec osoby zatrzymanej przez Policję, która odmówiła poddaniu się takiemu badaniu albo swoim zachowaniem celowo przeprowadzenie takiego badania uniemożliwiła.

3. Konsultacje społeczne

Projektowane rozporządzenie stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) zostało zamieszczone w wersji elektronicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. W trybie tym uwag do projektu nie wniesiono. Projekt został także zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji – zakładka Rządowy Proces Legislacyjny.

W ramach konsultacji społecznych uwagi wnieśli: Polska Rada Ratowników Medycznych, Krajowy Związek Zawodowy Pracowników Ratownictwa Medycznego i Ogólnopolski Związek Zawodowy Ratowników Medycznych. Wymienione podmioty zaproponowały takie same rozwiązania.

Spośród zgłoszonych propozycji uwzględniono:

- 1) propozycję usunięcia z § 5 zapisu o treści „... przed innymi oczekującymi osobami”. Do projektowanego § 5 dodano zapis, że badanie osoby zatrzymanej przeprowadza się w miarę możliwości przed innymi oczekującymi osobami. Takie rozwiązanie umożliwi przeprowadzenie badania lekarskiego osoby zatrzymanej bez ryzyka uszczerbku na zdrowiu innych osób oczekujących na badanie, w sytuacji gdyby ich stan zdrowia mógł ulec z tego tytułu pogorszeniu. Należy mieć również na względzie, że badaniom poddawani będą przestępcy i z tego względu, w celu uniknięcia ewentualnego zagrożenia dla innych oczekujących osób, proponowane w § 5 rozwiązanie wydaje się optymalne;
- 2) kwestionowane sformułowanie „karetka pogotowia” zastąpiono sformułowaniem zgodnym z obowiązującym nazewnictwem o treści „zespół ratownictwa medycznego”.

Ponadto partnerzy społeczni zaproponowali użyte w projekcie sformułowanie „pierwsza pomoc medyczna” zastąpić sformułowaniem „medyczne czynności ratunkowe”, o których mowa w art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 8 września 2006 r. *o Państwowym Ratownictwie Medycznym* (Dz. U. Nr 191, poz. 1410 z późn. zm.) Propozycji nie uwzględniono – bezspornym pozostaje fakt, że istnieją różnice w nazewnictwie użytym w ustawie *o Państwowym Ratownictwie Medycznym* i ustawie *o Policji*. Jednakże projekt rozporządzenia MSW *w sprawie badań lekarskich (...)* stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 15 ust. 9 ustawy *o Policji*. Mając na uwadze fakt, że ustawa *o Policji* nakłada obowiązek niezwłocznego poddania osoby zatrzymanej – w razie potrzeby –

badaniu lekarskiemu lub udzielenia jej pierwszej pomocy medycznej, tym samym przedmiotowe rozporządzenie nie może używać nazewnictwa, które jest sprzeczne z regulacją ustawową, na podstawie której zostało wydane.

4. Wpływ rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa oraz dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Komenda Główna Policji nie gromadzi informacji na temat kosztów badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję. Jednak, z posiadanych przez Policję informacji wynika, że uśredniony koszt podstawowego badania lekarskiego oscyluje w granicach 50 zł. Podana kwota może jednak być obciążona dużym prawdopodobieństwem błędu, ponieważ każde badanie lekarskie może być inne lub wymagać dodatkowych badań specjalistycznych i w tym chociażby zakresie różnić się od innych badań lekarskich. Poza tym na koszt badań lekarskich może mieć wpływ szereg innych czynników, takich np. jak koszty związane z przewiezieniem osoby zatrzymanej na badanie które różnić się będą w zależności od pokonanej odległości i faktu czy dojazd odbył się medycznym środkiem transportu czy też policyjnym, średni koszt badania w danym mieście czy województwie itp. Koszty badań lekarskich osób, które nie znajdują się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego pokrywa Policja. Również Policja pokrywa koszty wystawianych zaświadczeń lekarskich.

Wejście w życie projektowanych przepisów nie będzie stanowiło podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa.

5. Wpływ rozporządzenia na rynek pracy.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

6. Wpływ rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

7. Wpływ rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

Za zgodność
pod względem prawnym
i redakcyjnym

DYREKTOR
Departamentu Prawnego
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

Andrzej REDLIŃSKI